

Od 1. siječnja 2019. na snazi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju

U sljedećih nekoliko brojeva donosimo vam najvažnije izmjene obuhvaćene Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju, objavljenim u Narodnim novinama broj 115/18.

Starosna mirovina

Ubrzava se izjednačavanje dobi za starosnu mirovinu za žene u odnosu na muškarce, i to povećanjem dobi za po četiri mjeseca godišnje, počevši od 1. siječnja 2019., kada je uvjet za žene 62 godine i 4 mjeseca života, pa sve do kraja 2026. godine. *Od 1. siječnja 2027. izjednačili bi se uvjeti za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu za žene i muškarce na 65 godina života i 15 godina mirovinskog staža.* Od 1. siječnja 2028. dob za žene i muškarce počinje se podizati za 4 mjeseca godišnje do 1. siječnja 2033., od kada bi i žene i muškarci ispunjavali uvjete za starosnu mirovinu s navršениh 67 godina života i 15 godina mirovinskog staža.

Pravo na starosnu mirovinu od 1. siječnja 2033. ima osiguranik (žena i muškarac) kada navršši 67 godina života i 15 godina mirovinskog staža. Za svaki mjesec kasnijeg odlaska u mirovinu nakon navršene dobi propisane za stjecanje prava na starosnu mirovinu za osiguranike koji imaju 35 godina mirovinskog staža povećava se polazni faktor sa sadašnjih 0,15% na 0,34% po mjesecu.

Snižavanje dobne granice

Osigurancima koji su ostvarili staž osiguranja s povećanim trajanjem s različitim stupnjem povećanja dobna granica za stjecanje prava na starosnu mirovinu snižava se ako su proveli broj punih godina na poslovima na kojima se računa staž s povećanim trajanjem.

Novina u odnosu na dosadašnji propis je da se za preostalo razdoblje provedeno na poslovima i u zanimanjima na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem za koje starosna granica nije snižena prema pojedinom stupnju povećanja, snižava dobna granica prema najnižem stupnju povećanja koji je pojedinu osiguranik ostvario u razdoblju potrebnom za sniženje starosne granice po tome stupnju povećanja.

Ako osiguranik ispunjava uvjet potrebnog broja punih godina rada efektivno provedenih na poslovima s različitim stupnjem povećanja, a nema potreban broj godina za sniženje prema pojedinom stupnju povećanja, starosna granica snižava se prema najnižem stupnju povećanja koji je osiguranik u tom razdoblju ostvario.

Starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika

Od 1. siječnja 2019. *uvjeti za ostvarivanje ovoga prava su navršениh 60 g. života i 41 g. staža osiguranja u efektivnom trajanju* (razdoblje provedeno u obveznom mirovinskom osiguranju i produženom osiguranju u stvarnom trajanju), a od 1. siječnja 2027. s navršenom 61 g. života i 41 godinom staža osiguranja u efektivnom trajanju.

Prijevremena starosna mirovina

Ubrzano je i izjednačavanje dobi i mirovinskog staža za žene u odnosu na muškarce za prijevremenu starosnu mirovinu na način da se dob i mirovinski staž potrebni za ostvarivanje uvjeta za prijevremenu starosnu mirovinu povećavaju za četiri mjeseca godišnje od 1. siječnja 2019. kada je uvjet za žene 57 godina i 4 mjeseca života i 32 godine i 4 mjeseca mirovinskog staža do kraja 2026. godine.

Od 1. siječnja 2027. uvjet za prijevremenu starosnu mirovinu za žene i muškarce je 60 godina života i 35 godina mirovinskog staža.

Nakon toga podiže se dob za žene i muškarce za po 4 mjeseca godišnje te je od 1. siječnja 2033. potrebno navršiti 62 godine života i 35 godina mirovinskog staža za odlazak u prijevremenu starosnu mirovinu.

Pravo na prijevremenu starosnu mirovinu od 1. siječnja 2033. ima osiguranik kada navršši 62 godine života i 35 godina mirovinskog staža.

Kako bi se destimulirao raniji odlazak u mirovinu prije ispunjenja uvjeta za starosnu mirovinu, propisano je primjerenije umanjene prijevremene starosne mirovine. Propisuje se linearno umanjene polaznog faktora od 0,3% za svaki mjesec ranijeg odlaska u mirovinu prije ispunjenja uvjeta za starosnu mirovinu, odnosno za 3,6% po godini do maksimalno 18% za pet godina ranijeg odlaska u mirovinu. Smanjenje je trajno i ne ovisi o navršenom mirovinskom stažu u trenutku odlaska u mirovinu.

Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca

Produžen je rok za odjavu iz evidencije nadležne službe za zapošljavanje te sada osiguranik ima mogućnost odjave s danom ispunjenja uvjeta za prijevremenu starosnu mirovinu odnosno najkasnije s prvim idućim danom nakon ispunjenih uvjeta. Nadalje, izričito je propisano da pravo na ovu mirovinu ne može steći osiguranik koji je nakon ispunjenih uvjeta ostao prijavljen službi nadležnoj za zapošljavanje.

Kada osiguranik sklopi novi ugovor o radu kod istog poslodavca kod kojega je radni odnos prestao zbog stečaja radi završetka poslova vezanih uz stečaj to ne dovodi do gubitka uvjeta statusa neprekidne nezaposlenosti, već se zbrajaju razdoblja nezaposlenosti tog radnika od dana stečaja poslodavca do ispunjenja uvjeta starosne dobi za ostvarenje prava na prijevremenu starosnu mirovinu u kojima osiguranik nije radio.

Obiteljska mirovina

Propisan je prestanak prava na obiteljsku mirovinu djetetu bioloških roditelja s danom posvojenja djeteta, određenog pravomoćnim rješenjem nadležnog centra za socijalnu skrb s kojim je zasnovano posvojenje djeteta, ako posebnim propisom nije drugačije određeno.

Dobro je znati

- Na internetskim stranicama Zavoda objavljen je **novi broj Statističkih informacija HZMO-a**, broj 5/2018. (prosina 2018.), koje se od ovoga broja objavljuju mjesečno.
- **Odredbe Glave IX. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji** (Narodne novine, broj 121/17, u daljnjem tekstu: ZOHBDR) stupaju na snagu 1. siječnja 2019. Zahtjevi za ostvarivanje prava pripadnika HVO-a i članova njihovih obitelji prema ZOHBDR-u podnose se na sljedeći način:
 - *podnositelji zahtjeva s prebivalištem u RH* zahtjeve podnose područnoj službi/uredu Zavoda prema mjestu prebivališta/boravišta, odnosno posljednjeg prebivališta/boravišta u RH
 - *podnositelji zahtjeva s prebivalištem izvan RH* zahtjeve mogu podnijeti područnoj službi/uredu najbližem njihovom prebivalištu u inozemstvu.
- Ministar rada i mirovinskoga sustava mr. sc. Marko Pavić je na bilateralnom sastanku s ministrom zdravstva i mirovinskoga sustava Republike Koreje Park Neoug-Hoou u Republici Koreji potpisao **međudržavni ugovor o socijalnom osiguranju između Republike Hrvatske i Republike Koreje**. Riječ je o sporazumu kojim se definiraju prava građana objiju država koji dio svog radnog vijeka provode u tim državama. Hrvatska je time postala 21. članica Europske unije koja na ovakav način ima definirane odnose s Republikom Korejom u pogledu socijalnog osiguranja.

KORISNICI MIROVINA - isplata u prosincu 2018.

Vrste mirovina	Broj korisnika	Prosječne svote mirovina
Prema Zakonu o mirovinskom osiguranju - ZOMO		
Starosna mirovina	497 434	2.621,71 kn
Starosna mirovina za dugogodišnje osiguranike - čl. 35. ZOMO	25 562	3.565,08 kn
Starosna mirovina prevedena iz invalidske - čl. 58. ZOMO	83 925	2.295,49 kn
Prijevremena starosna mirovina	192 827	2.496,43 kn
Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca - čl. 36. ZOMO	278	2.688,06 kn
Invalidska mirovina	120 420	1.972,33 kn
Obiteljska mirovina	222 086	1.987,64 kn
UKUPNO - ZOMO	1 142 532	2.405,22 kn

Korisnici koji su u 2018. godini prvi put ostvarili pravo na mirovinu - ZOMO	Broj korisnika	Prosječna netomirovina
Starosna mirovina	19 513	2.376,97 kn
Starosna mirovina za dugogodišnje osiguranike - čl. 35. ZOMO	5 613	3.554,49 kn
Prijevremena starosna mirovina	9 036	2.548,05 kn
Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca - čl. 36. ZOMO	47	2.705,16 kn
Invalidska mirovina	2 690	1.779,50 kn
Obiteljska mirovina	9 455	2.024,26 kn
UKUPNO	46 354	2.446,62 kn

Prosječna starosna ZOMO mirovina s mirovinskim stažem od 40 i više godina	100 624	3.662,22 kn
Prosječna ukupna ZOMO mirovina s mirovinskim stažem od 40 i više godina	184 266	3.371,02 kn
Korisnici najniže mirovine kojima je mirovina određena prema ZOMO	249 659	1.564,79 kn
Korisnici najviše mirovine kojima je mirovina određena prema Zakonu o najvišoj mirovini	1 757	6.807,50 kn

Ukupan broj osiguranika	1 521 950
Ukupan broj korisnika mirovine	1 235 642
Odnos broja korisnika mirovina i osiguranika	1 : 1,23
Korisnici mirovina - muškarci (45,80%)	565 879
Korisnici mirovina - žene (54,20%)	669 763
Prosječan mirovinski staž za ukupan broj korisnika mirovina - ZOMO	30 godina
Prosječna dob za ukupan broj korisnika mirovina - ZOMO	71 godina
Prosječan mirovinski staž za korisnike starosne mirovine ostvarene u 2018. godini - ZOMO	30 godina
Prosječna dob za korisnike starosne mirovine ostvarene u 2018. godini - ZOMO	64 godine
Potrebna sredstva za isplatu mirovina i mirovinskih primanja	3.335.000.000 kn

Uređuje i grafički priprema:
Ured za odnose s javnošću HZMO
A. Mihanovića 3, 10000 Zagreb

www.mirovinsko.hr
e-mail: informiranje@mirovinsko.hr
faks: 01/4595-168